

JAKI BYŁ ROK 2006, JAKI BĘDZIE 2007?

- MÓWI PRZEWODNICZĄCY OPZZ JAN GUZ

Rok 2006 dla całego ruchu związkowego zrzeszonego w OPZZ był niezwykle pracowity.

OBYWATELSKA INICJATYWA USTAWODAWCZA

Już 4 stycznia u marszałka Sejmu złożyliśmy zawiadomienie o utworzeniu Komitetu Inicjatywy ustawodawczej ustawy o zmianie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, czyli mówiąc prościej obywatelskiej inicjatywie ustawodawczej w sprawie zasad przechodzenia na wcześniejszą emeryturę z tytułu pracy w warunkach lub szczególnym charakterze. Zgodnie z ustawą o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli, od daty rejestracji Komitetu przez marszałka Sejmu (co nastąpiło dopiero 9 lutego br.) mieliśmy trzy miesiące na zebranie wymaganej prawem ilości pół miliona podpisów.

Wokół tego projektu udało się zmobilizować różne środowiska związkowe (również nie należące do OPZZ) i polityczne, co zaowocowało tym, że w krótkim czasie – zbieranie podpisów zakończyliśmy 8 maja - pod naszym projektem podpisało się 800 tysięcy pracowników!

Nasz projekt w pierwszym czytaniu został poparty przez wszystkie kluby parlamentarne. Potem już było gorzej. Obecnie projekt ugrzązł w komisjach sejmowych i czeka, aż rząd przygotuje własny projekt ustawy, a nam się zarzuca, że źle wyliczyliśmy skutki ustawy dla budżetu państwa, co jest zupełnym absurdem. 14 grudnia Rada OPZZ zwróciła się do premiera i do marszałka Sejmu z apelem nad przyspieszeniem prac nad tak ważną dla pracowników ustawą. Walka o doprowadzenie do końca naszej inicjatywy będzie dla nas priorytetem w 2007 roku.

VI KONGRES OPZZ

W maju odbył się VI Kongres OPZZ, który dokonał podsumowania ubiegłego czterolecia i podjął decyzje programowe, statutowe i personalne na kolejne cztery lata. Oczywiście Kongres był poprzedzony wieloma spotkaniami, pracami komisji kongresowych, spotkaniami branż i wyborami delegatów. Działania organizacyjne były kontynuowane bezpośrednio po Kongresie, ponieważ odbywały się wybory do rad wojewódzkich OPZZ, co w praktyce zakończono w grudniu, podczas posiedzenia Rady OPZZ, kiedy akty nominacyjne otrzymali nowo wybrani przewodniczący rad wojewódzkich. Było to o tyle trudne, że na VI Kongre-

sie w części dotyczącej rad wojewódzkich zmienił się Statut OPZZ.

UMOWA SPOŁECZNA

„GOSPODARKA – PRACA – RODZINA – DIALOG”

W 2006 roku duże nadzieje wiązaliśmy z inicjatywą podpisania umowy społecznej „Gospodarka – Praca – Rodzina – Dialog”. Stronami umowy miały być związki zawodowe, organizacje pracodawców. W OPZZ z podobnym pomysłem już kilka lat temu wystąpił Kongres OPZZ na wniosek Federacji Związków Zawodowym „Metalowcy”, choć my mówiliśmy o umowie „Kapitał – Praca”. Z inicjatywą podpisania kompleksowej umowy dotyczącej rozwoju społeczno-gospodarczego wystąpił w trakcie kampanii prezydenckiej w 2005 roku Lech Kaczyński, później znalazła się w programie rządu Kazimierza Marcinkiewicza. Były to pomysły zbieżne z naszym, dlatego go poparliśmy i zaangażowaliśmy się w prace nad nim. Prace na forum Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych ruszyły dopiero 27 marca i początkowo szybko udało się dzięki zaangażowaniu partnerów społecznych opracować tryb prac i zakres zagadnień, które powinny być poruszone w umowie. Niestety na tym technicznym etapie prace praktycznie się zakończyły i z winy rządu nie doszło do podjęcia merytorycznych rozmów obecnie rozmowy praktycznie zostały zawieszono. Uważamy, to za ewidentny błąd rządu. Jeśli rząd w najbliższym czasie nie podejmie konstruktywnego dialogu OPZZ wycofa się z dalszych prac nad umową społeczną, bo działania rządu w tej chwili są tylko grą na czas.

POLITYKA PŁACOWA I DIALOG SPOŁECZNY

Niestety bardzo podobnie wyglądał dialog społeczny z rządem w sprawie wzrostu wynagrodzeń.

Tu spór toczył się o wysokość płacy minimalnej, która naszym zdaniem jest za niska i powinna być na poziomie 50% przeciętnego wynagrodzenia. Osiągnięcie takiego stanu jest naszym zadaniem w 2007 roku.

Spór trwał o wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w 2007 roku. Rząd proponował 3,4%, związki zawodowe 4,3%. Niestety wbrew stanowisku związków zawodowych i pracodawców rząd przeforsował swoją wersję. W tej sytuacji na jesieni 2006 roku powołaliśmy zespół do spraw nowelizacji ustawy o negocjacyjnym kształtowaniu wynagrodzeń, który przygotowuje projekt ustawy, dzięki któremu powinny zostać usunięte przeszkody dotyczące wzrostu wynagrodzeń.

Trzeba powiedzieć, że rząd w tych negocjacjach zajmował nieprzejednaną postawę – naszym zdaniem wbrew

interesom ekonomicznym Polski. Ogromna fala emigracji zarobkowej Polaków i brak całych grup zawodowych na polskim rynku pracy to skutek polityki płacowej rządu – bo pracodawcy już zrozumieli, że bez podwyżek płac nie zatrzymają emigracji.

Na forum Komisji Trójstronnej OPZZ zgłosił 21 postulatów, których celem jest uporządkowanie i wzmocnienie dialogu społecznego w Polsce – zarówno Komisji Trójstronnej, jak i wojewódzkich komisji dialogu społecznego. Nasze propozycje powinny być przedmiotem obrad w 2007 roku.

NOWE FORUM DIALOGU – RADY PRACOWNIKÓW

W wyniku wielu działań OPZZ w Komisji Trójstronnej i w komisjach sejmowych trochę niepostrzeżenie w 2006 roku przybyło nowe forum dialogu społecznego w zakładach pracy jakim są rady pracowników. Walka o obecny kształt rad pracowników toczyła się od dawna i była chwilami bardzo ciężka, gdyż po stronie związków zawodowych (wszystkich) istniała duża obawa, że poprzez tę instytucję stworzona zostanie w zakładach pracy płaszczyzna konfrontacji ze związkami zawodowymi, która przejmie część kompetencji związków z ustawy o związkach zawodowych. Ostatecznie udało się stworzyć mechanizm reprezentacji załogi, który nie jest konkurencyjny wobec związków, a równocześnie daje pracownikom kolejną możliwość wglądu w stan przedsiębiorstw prywatnych.

Dziś jeszcze nie wiemy, na ile zakładowe organizacje związkowe potrafiły wykorzystać ustawowy mechanizm, ale pierwsze sygnały, które napływają z zakładów są optymistyczne.

Po europejskich radach zakładowych może to być kolejny bardzo ważny mechanizm dialogu społecznego na poziomie zakładu pracy.

DZIAŁANIA ORGANIZACJI ZWIĄZKOWYCH ZRZESZONYCH W OPZZ

Przez cały rok 2006 w wielu zakładach, sektorach i branżach trwały konflikty pracownicze. Niektóre z nich już wygraliśmy, inne trwają i na pewno będą miały swoją kontynuację w 2007 roku. Niestety też przegrywaliśmy.

Taką porażką na pewno było zastraszenie przez Zarząd załogi KGHM i bojkot wyborów ogłoszony przez „Solidarność”, w wyniku czego nie został wybrany członek Zarządu z ramienia załogi, o co w KGHM od lat toczyła się walka.

Przez cały rok trwał i trwa nadal permanentny konflikt wokół przekształceń w energetyce, konsolidacji przedsiębiorstw energetycznych, przesyłowych i górniczych. Rząd próbuje robić te przekształcenia bez porozumienia z załogami, bez uwzględnienia interesów lokalnych społeczności, a co gorsza – jak okazało się w wypadku Lubelskiego Węgla „Bogdanka” S.A. – nawet bez przygotowania rachunku ekonomicznego!

Podobnie nie zakończył się spór o akcje pracownicze w prywatyzowanym Polskim Górnictwie Naftowym i Gazownictwie, który będzie kontynuowany w 2007 roku.

Rząd nie dokończył również procesów prywatyzacyjnych w ciężkiej chemii, co również jest potencjalnym ogniskiem zapalnym.

Konflikt trwał i trwa w górnictwie węgla kamiennego, gdzie rząd po pierwsze ma różne koncepcje organizacji (a czasami likwidacji) tego sektora, a po drugie co jakiś czas występuje z koncepcjami odebrania górnikom ich praw, na co nie będzie zgody związków zawodowych.

Porozumieniem zakończył się spór o restrukturyzację w Telekomunikacji Polskiej.

W ostatnich dniach ubiegłego roku związkowcy osiągnęli kompromis na Poczcie Polskiej.

Przez cały rok 2006 z różnym nasileniem trwały spory i rozmowy we wszystkich środowiskach budżetówki – w nauce i oświacie (gdzie spór dotyczy zarówno warunków płacowych, jak i metod działania ministra edukacji), w ochronie zdrowia, w służbach mundurowych. I te konflikty niestety będą trwały w 2007 roku. Bowiem nie zostały do końca rozwiązane problemy służby zdrowia i służb mundurowych, a już za kilka dni rozpocznie się referendum strajkowe Związku Nauczycielstwa Polskiego.

To oczywiście tylko niektóre, główne konflikty, było również wiele innych, w których braliśmy udział, jak choćby w Banku BPH, Jelfie S.A., PKS czy IKS „Solino”. Wszędzie tam jesteśmy, dbamy i będziemy dbać o interesy pracowników.

OPZZ NA FORUM MIĘDZYNARODOWYM

W roku 2006 Ogólnopolskie Porozumienie Zawodowych podjęło szereg bardzo aktywnych działań na forum międzynarodowym. 14 lutego liczna delegacja związkowców z OPZZ uczestniczyła w Strasbourgu w wielkiej manifestacji związkowców (zorganizowanej przez Europejską Konfederację Związków Zawodowych) przeciwko niekorzystnym dla pracowników zapisom w europejskiej dyrektywie o usługach – tzw. dyrektywie Bolkesteina. Wcześniej w tej sprawie podpisaliśmy wspólne oświadczenie ze związkowcami z francuskiego CGT, odbyły się spotkania z posłami do Parlamentu Europejskiego.

Nasza aktywność została doceniona – 13 marca br. po wielu latach starań Komitet Wykonawczy Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych przyjął OPZZ w swoje szeregi. Dzięki temu OPZZ stał się pełnoprawnym członkiem europejskiej rodziny związkowej. Dzięki decyzji KW EKZZ mogliśmy rozszerzyć kontakty dwustronne z europejskimi związkami zawodowymi. Nasza obecność jest tym ważniejsza, że EKZZ negocjuje z pracodawcami na poziomie europejskim w ramach europejskiego dialogu społecznego, prowadzonym w 31 sektorach koordynowanych przez europejskie federacje branżowe i ma duży wpływ na politykę Unii Europejskiej.

Rola OPZZ w międzynarodowym ruchu związkowym w 2006 roku została jeszcze raz doceniona w trakcie tworzenia nowej światowej organizacji związkowej, która powstała z połączenia Światowej Konfederacji Pracy i Międzynarodowej Konfederacji Wolnych Związków Zawodowych. Do tworzenia Międzynarodowej Konfederacji Związków Zawodowych, która powstała na zjeździe w Wiedniu w dniach 1-3 listopada br. w został zaproszony OPZZ i jako przewodniczący OPZZ objąłem funkcję zastępcy członka Rady Generalnej MKZZ.

Nie wyczerpuje to wszystkich naszych działań na forum międzynarodowym. OPZZ również stale współpracuje m.in. ze związkami zawodowymi państw tzw. Grupy Wyszehradzkiej i Siecią Związkową Morza Bałtyckiego BASTUN.

CO DALEJ?

Pozostaje sobie życzyć, żebyśmy ze wszystkich tych konfliktów w tym roku wyszli, jako ruch zawodowy, obronną ręką. Żeby nasze starania w istotny sposób wpłynęły na sytuację polskich pracowników i gospodarke.